

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Vrije Basisschool Arkorum 11- Vikingschool te ROESELARE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	19968
Instelling	Vrije Basisschool Arkorum 11- Vikingschool
Directeur	Lieve LEMA
Adres	Vikingstraat 25 - 8800 ROESELARE
Telefoon	051-22.42.59
Fax	051-25.01.12
E-mail	vikingschool@arkorum.be
Website	www.vikingschool.be
Bestuur van de instelling	ARKORUM vzw
Adres	Zuidstraat 27 - 8800 ROESELARE
Scholengemeenschap	Arkorum
Adres	Zuidstraat 33 - 8800 ROESELARE
CLB	Vrij CLB Roeselare
Adres	Kattenstraat 65 - 8800 ROESELARE
Dagen van het doorlichtingsbezoek	01-06-2015, 02-06-2015, 04-06-2015
Einddatum van het doorlichtingsbezoek	04-06-2015
Datum bespreking verslag met de instelling	25-06-2015
Samenstelling inspectieteam	
Inspecteur-verslaggever	Geert ALLEMAN
Teamleden	Hendrik D'HULSTER, Peter DE CLERCK

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING.....	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus.....	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus.....	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?.....	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands	8
3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie.....	8
3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie	8
3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands	11
3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming.....	13
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	15
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?.....	16
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?.....	17
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	18
4.1 Deskundigheidsbevordering.....	18
4.2 Evaluatiepraktijk.....	19
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	21
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	23
6.1 Wat doet de school goed?.....	23
6.2 Wat kan de school verbeteren?	23
6.3 Wat moet de school verbeteren?.....	24
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	25
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG	25

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIPO-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal leergebieden.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIPO-referentiekader:
 - het onderwijsaanbod
 - de uitrusting
 - de evaluatiepraktijk
 - de leerbegeleiding.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?
3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.
In dit luik rapporteert het inspectieteam ook over het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid van de school.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Dit schooldoorlichtingsverslag rapporteert over de doorlichting van de Vrije Basisschool Vikingschool. Deze school, gelegen in een woonwijk van de stad Roeselare, maakt deel uit van de grote scholengemeenschap Arkorum. Ze heeft een kleuter- en een lagere afdeling. De kinderen komen hoofdzakelijk uit de schoolomgeving en uit verschillende sociaal-economische milieus. In vergelijking met vroeger vertoont de schoolpopulatie meer diversiteit en zijn er iets meer meertalige thuismilieus. In het relatief jonge leerkrachtenteam wonen de meeste leerkrachten in Roeselare en omgeving. De directeur neemt haar ambt voor het derde jaar voltijds waar. Voordien was ze enkele jaren deeltijds directeur. Er is ook een beleidsondersteuner en een zorgcoördinator.

Op basis van het vooronderzoek op 26 mei 2015 bepaalde de onderwijsinspectie de focus die ze tijdens deze doorlichting onderzocht. In de kleuterafdeling ging ze de inspanningen van het schoolteam na om voor Nederlands en wiskundige initiatie de ontwikkelingsdoelen na te streven. In de lagere afdeling onderzocht ze de resultaten van het team om voor Nederlands en muzische vorming de eindtermen met de leerlingen te bereiken. Daarnaast peilde de onderwijsinspectie naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering van de leerkrachten en de evaluatiepraktijk en naar aspecten van het algemeen beleid. Tenslotte onderzocht ze ook een selectie van regelgeving en de mate waarin de school aandacht heeft voor de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne van de leeromgeving.

Het onderzoek naar de onderwijsdoelstellingen wijst uit dat in de kleuterafdeling de resultaten van wiskundige initiatie aan de verwachtingen van de overheid voldoen. Voor Nederlands is dat niet het geval. Het leerkrachtenteam streeft in voldoende mate bij de kleuters de ontwikkelingsdoelen voor wiskundige initiatie na. Voor Nederlands streeft het de ontwikkelingsdoelen onvoldoende na. De kleuteronderwijzers hanteren een afgesproken systematiek om een thematisch onderwijsaanbod te plannen. Daarbij valt een brede en op de ontwikkeling van de kleuters afgestemde invulling voor alle domeinen van wiskundige initiatie op. Voor Nederlands kunnen sommige kleuteronderwijzers de verschillende leerplandomeinen grondiger uitwerken. De kleuterafdeling kan meer inspanningen leveren om een woordenschatbeleid te ontwikkelen. Daarbij kunnen ze een meer krachtige talige speelleeromgeving uitbouwen om kleuters actief te laten leren. De kleuterafdeling kan de evaluatiepraktijk voor beide leergebieden meer op de vooropgestelde doelen afstemmen. De kleuteronderwijzers en de zorgleerkracht nemen hun verantwoordelijkheid op om kleuters met ontwikkelingsproblemen binnen of buiten de klas te begeleiden. Binnen de leerbegeleiding kan de verhoogde zorg voor kleuters die een meer uitgebreid begeleidingstraject nodig hebben, sterker gepland en ondersteund worden. Het team kan zich nog verder professionaliseren om meer krachtig taalvaardigheidsonderwijs te organiseren.

In de lagere afdeling voldoet het leergebied Nederlands. Het leerkrachtenteam bereikt de eindtermen voor dit leergebied in voldoende mate. De onderwijzers hanteren een onderwijsleerpakket dat zorgt voor een voldoende evenwichtig onderwijsaanbod opgebouwd volgens het leerplan. Ze bevorderen de taalvaardigheid door actieve werkvormen aan te bieden. De evaluatiepraktijk is in voldoende mate afgestemd op de leerplandoelen. De onderwijzers leveren inspanningen om met verschillen tussen de leerlingen om te gaan en differentiëren naar tempo en niveau. Zo spelen ze bij leermoeilijkheden kort op de bal. Voor de begeleiding op langere termijn van leerlingen met nood aan verhoogde zorg stelt het team nog in beperkte mate een aangepast traject op. Die werkwijze zou ook de leesbegeleiding kunnen optimaliseren. De school stelt zich open voor externe zorgverleners om de leerbegeleiding te ondersteunen.

De inspanningen om de eindtermen muzische vorming te realiseren in de lagere afdeling voldoen. Er is een doeltreffende schoolsystematiek om de verschillende deelleerplannen te realiseren. Het kwaliteitsvolle onderwijsaanbod is volledig en evenwichtig. Het team heeft zicht op de visie en opbouw uit het leerplan en past deze toe om een effectief muzisch proces bij de leerlingen vorm te geven. Zo kunnen de leerlingen actief leren. Er is een positieve evolutie om de evaluatiepraktijk meer af te stemmen op de leerplandoelen. De onderwijzers begeleiden de talentontwikkeling van de leerlingen en stimuleren hun muzische

ontwikkeling. Het team maakt gepast gebruik van externe en interne professionaliseringsinitiatieven om zijn deskundigheid te bevorderen.

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de deskundigheidsbevordering toont aan dat het schoolbeleid inspanningen levert om dit proces doelgericht uit te werken. Het leerkrachtenteam ontwerpt daarvoor een prioriteitenplanning op korte en middellange termijn die de basis vormt voor het nascholingsbeleid. Er zijn teamgerichte en individuele nascholingsmogelijkheden vanuit schoolprioriteiten of individuele behoeften. Intern wenden de directeur en de beleidsondersteuner personeelsvergaderingen aan om van en met elkaar te leren. Voor muzische vorming ondersteunt een werkgroep onderwijsvernieuwingen. De schoolcultuur vertoont daarvoor de nodige openheid. Op termijn kan het team de doeltreffendheid van het gevoerde nascholingsbeleid nog meer systematisch nagaan.

De evaluatiepraktijk is volop in ontwikkeling en is dit schooljaar één van de prioriteiten. Het uiteindelijke doel focust voorlopig nog te veel op rapporteren en minder op evalueren. Het schoolteam kan de evaluatiepraktijk voor een aantal leergebieden en leergebiedoverschrijdende thema's nog meer op de vooropgestelde doelen afstemmen. Het kan ook de schooleigen visie door inhoudelijke afspraken nog verder concretiseren. Vooral de evaluatiepraktijk voor muzische vorming in de lagere afdeling kan daarbij richtinggevend zijn. Op schoolniveau ondersteunt de open schoolcultuur de uitwisseling van evaluatiegegevens. In het evaluatiebeleid zijn er nog groeikansen om de onderwijskwaliteit op schoolniveau systematisch te evalueren en bij te sturen. Positief is dat de geslaagde initiatieven voor onder meer muzische vorming en sociale vaardigheden aantonen dat het schoolteam in staat is om een effectieve evaluatiepraktijk te ontwikkelen. Het schoolteam heeft daarbij ook oog voor zelfevaluatie door de leerlingen.

De directeur stuurt het algemeen beleid en de schoolwerking aan vanuit een democratisch en gedeeld leiderschap. Ze laat zich daarin bijstaan door een beleidsondersteuner en een zorgcoördinator. Ze creëert een breed draagvlak bij de visieontwikkeling en de invoering van onderwijsvernieuwingen. Bij de introductie en uitwerking van de nieuwe aanpak voor muzische vorming in de lagere afdeling speelt de beleidsondersteuner een doorslaggevende rol. De personeelsvergaderingen zijn een middel om samen school te maken. Ook andere ondersteunende netwerken zoals de aanwezige werkgroepen ondersteunen organisatorische en onderwijskundige schoolaspecten. Het schoolteam ontwikkelt al in enige mate initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Er is aandacht voor het welbevinden van ouders, leraren en kinderen. Het team kan verder inspanningen leveren om de interne kwaliteitszorg op een gestructureerde wijze uit te bouwen.

De onderwijsinspectie onderzoekt de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne (BVH) van de leer- en werkomgeving aan de hand van een vragenlijst. De school krijgt een gunstig advies voor deze erkenningsvoorwaarde. Het onderzoek naar de geselecteerde aspecten van de overige erkenningsvoorwaarden toont aan dat de school deze reglementering naleeft. Het schoolteam respecteert overwegend ook de geselecteerde overige regelgeving.

Deze schooldoorlichting wordt voor de lagere afdeling afgesloten met een gunstig advies. De onderwijzers kunnen zelf verder de onderwijskwaliteit borgen, bijsturen en verbeteren. Ze kunnen zich hierbij laten inspireren door de aanbevelingen in dit verslag. In de kleuterafdeling formuleert de onderwijsinspectie een beperkt gunstig advies omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands. Het team uit de kleuterafdeling moet grondig investeren in leerplankennis met het oog op een functionele toepassing van de deelleerplannen Nederlands. Het uiteindelijke doel moet zijn dat de kleuteronderwijzers de ontwikkelingsdoelen voor alle domeinen in voldoende mate nastreven.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande leergebieden en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Leergebieden in de doorlichtingsfocus

Kleuteronderwijs - Leergebieden

Nederlands
wiskundige initiatie

Lager onderwijs - Leergebieden

Nederlands
muzische vorming

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Personeel - Professionalisering

Deskundigheidsbevordering

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde leergebieden het volgende op.

3.1.1.1 Kleuteronderwijs: Nederlands

Voldoet niet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands in onvoldoende mate na. Er is nog geen systematiek om een evenwichtig en voldoende gevarieerd onderwijsaanbod te garanderen. Er zijn geen bindende afspraken voor een gradueel opgebouwd onderwijsaanbod uit alle domeinen. De opbouw van de begrips- en woordenschatverwerving gebeurt niet doelgericht. De evaluatiepraktijk is niet evenwichtig en niet representatief voor de vooropgestelde doelen. De kleuterafdeling stemt de leerbegeleiding nog te weinig systematisch en geïntegreerd af op de mogelijkheden en specifieke noden van de kleuters.

3.1.1.2 Kleuteronderwijs: wiskundige initiatie

Voldoet

De kleuterafdeling streeft de ontwikkelingsdoelen voor het leergebied wiskundige initiatie in voldoende mate na. De kleuteronderwijzers zorgen voor een evenwichtig en gradueel opgebouwd onderwijsaanbod. De nodige ontwikkelingsmaterialen zijn aanwezig.

3.1.1.3 Kleuteronderwijs: Nederlands en wiskundige initiatie

Curriculum
Onderwijsaanbod
Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren

Bij de planning en de voorbereiding van het onderwijsaanbod gebruiken de kleuteronderwijzers het referentiekader van het eigen net. Zij kiezen bij elk nieuw thema een beperkt aantal dominante ontwikkelingsaspecten en soms één of enkele leerplandoelen. Er zijn geen afspraken op afdelingsniveau die de keuze van leerplandoelen ondersteunen. De vergelijking van de documenten van de verschillende kleuteronderwijzers toont aan dat er merkbare verschillen zijn in de intensiteit en kwaliteit van de voorbereiding. Door de verminderde kennis van de leerplandoelen voor Nederlands, besliste het team om de leerplandoelen per domein opnieuw onder de aandacht te brengen. Dat is nu nog maar enkel gebeurd voor het domein taalbeschouwing. Het kleuterteam heeft geen klare kijk op de totaliteit van de na te streven onderwijsdoelen voor alle domeinen van Nederlands. De leerplankennis en -toepassing is in de meeste klassen breder voor wiskundige initiatie. De huidige planningsdocumenten staan niet in alle klassen borg voor een gevarieerd, evenwichtig en volledig doelgericht aanbod voor Nederlands. Op schoolniveau zijn er daarvoor geen bindende afspraken. Bij de uitwerking van de thema's plannen de meeste kleuteronderwijzers meer planmatig doelen voor getallen, meten en meetkundige initiatie. Zij plannen het taalaanbod minder doelgericht vanuit de domeinen spreken, luisteren, lezen, schrijven en taalbeschouwing. Dat is vooral merkbaar bij de oudste kleuters.

De kleuteronderwijzers geven in hun themapanning en bij de activiteiten soms aan welke leerplandoelstellingen ze voor Nederlands en wiskundige initiatie nastreven. In sommige klassen gebeurt dit willekeurig en is er geen evenwichtige keuze uit de verschillende domeinen van Nederlands. Voor wiskundige initiatie is dit wel meer het geval. Voor de uitwerking van de activiteiten doen de kleuteronderwijzers een beroep op de eigen ervaring en halen sommige eerder

occasioneel vernieuwende ideeën voor de talige en wiskundige ontwikkeling uit actuele bronnenboeken. De kleuteronderwijzers hanteren fiches om de nagestreefde doelen binnen terugkerende activiteiten en binnen de algemene hoeken te bundelen. Ze laten bij deze doelenkeuze nog kansen liggen om bepaalde talige en wiskundige doelen nog meer expliciet na te streven.

De thematische werking zorgt voor horizontale samenhang tussen de verschillende leergebieden. De kleuteronderwijzers benaderen de inhoud voor Nederlands en wiskundige initiatie op een geïntegreerde wijze. De verticale samenhang in het onderwijsaanbod voorzien zij in zekere mate door de toepassing van de netspecifieke ontwikkelingslijnen en door de doordachte keuze van leerplandoelen wiskundige initiatie in de meeste thema's. Voor de leerinhouden van de vaste thema's maken de kleuteronderwijzers enkele informele afspraken.

De inspanningen om de ontluikende gecijferdheid en geletterdheid te stimuleren zijn bij de meeste kleuteronderwijzers voldoende aanwezig. Toch ligt er binnen het domein lezen bij de oudste kleuters een sterke klemtoon op letterkennis en minder op het vrij en functioneel lezen en het leesplezier. In sommige klassen bieden schrijfactiviteiten beperkt kansen om eigen boodschappen door middel van symbolen vast te leggen en kenbaar te maken. Zo is er in mindere mate inzicht in de samenhang tussen gesproken en geschreven taal. De opbouw van het symboolbewustzijn gebeurt in de klassen met behulp van pictografische voorstellingen aangepast aan de ontwikkeling van de kleuters. Er is doelgerichte aandacht voor de graduele ontwikkeling van de fijne en de schrijfmotoriek. Er zijn diverse ontwikkelingskansen voor het luisteren en het spreken. Op afdelingsniveau ontbreekt een duidelijke visie op het aanbrengen en verankeren van begrippen en (streef)woordenschat en een systematiek om daarin continuïteit en gradatie doorheen de kleuterafdeling te voorzien. De groei van de begripsverwerving gebeurt in sommige klassen te weinig doelgericht en is te beperkt gekoppeld aan functionele spelsituaties of activiteiten. Door dit alles is er te weinig aandacht voor de planmatige opbouw van een brede woordenschat en voor specifieke school – en instructietaal.

In alle kleuterklassen krijgen specifieke rekenvoorwaarden zoals vormen herkennen, classificeren, vergelijken, seriëren en tellen kansen. Dit is ook het geval voor de ontwikkeling van leesvoorwaarden als kritisch luisteren, de ontwikkeling van het klankbewustzijn en rijm, auditieve analyse en synthese. Positief is dat het talige aanbod in de meeste klassen een breed gamma van activiteiten bestrijkt. Zo zijn er gesprekken in de kring, versjes zeggen, dramatiseren, vertellen en prentlezen in functie van het verhaalbegrip. Gevarieerd poppenspel komt in sommige klassen weinig voor, zeker in functie van begripsverwerving.

De mate waarin kleuters tijdens diverse activiteiten kansen krijgen om door exploreren en experimenteren talige en wiskundige vaardigheden te verwerven, is leerkrachtafhankelijk. Vaak sturen kleuteronderwijzers het verloop van leer- en keuzeprocessen en is er minder ruimte voor het vrije kleuterinitiatief. De hoekenverrijking biedt hier ook soms te beperkt mogelijkheden. De methodiek sluit daardoor in enkele klassen niet aan bij de visie van het referentiedocument. In sommige groepen is er een minimaal evenwicht tussen de ervaringsituaties met een overaccentuering van het ontwikkelingsondersteunend leren. Het maat- en conservatiebegrip krijgt in sommige klassen ontwikkelingsmogelijkheden bij het spel met water en zand.

Materieel beheer
Uitrusting
Ontwikkelingsmaterialen

De school voorziet voldoende ontwikkelingsmaterialen voor het nastreven van de leerplandoelen. Het puzzelaanbod is gegradeerd. Er zijn bouwmaterialen en educatieve spellen. Er zijn schematische en cijfermatige aanduidingen van hoeveelheden in het klasbeeld, aangepast aan de ontwikkeling van de kleuters. Een krachtige leeromgeving met onder meer talige en wiskundig verrijkte hoeken komt nog niet in alle klassen tot stand. In sommige klasgroepen en hoeken zijn passende structuren aangebracht om het ontwikkelingsmateriaal zelfstandig op te ruimen en te sorteren. In bepaalde klassen verhoogt het gebruik van levensechte materialen het werkelijkheidsgerichte karakter van sommige hoeken. In andere klassen bieden de materialen en de aankleding van sommige hoeken weinig stimulansen. Niet alle boekenhoeken zijn gevarieerd en aantrekkelijk opgesteld. Dit nodigt niet uit tot leesplezier. In enkele klassen ontbreekt een rustige hoek om zich terug te trekken of in alle rust te lezen. In sommige klassen krijgen de kleuters de gelegenheid om op een rustige manier luisterverhalen en digitale prentenboeken te beluisteren. Bij oudere kleuters is de lees- en schrijfhoek voldoende uitgerust maar minder gericht op het experimenteren met letters en cijfers. De klaspop die in meerdere klassen in gebruik is, lokt niet alleen talige interactie uit tussen de leerkracht en de kleuters, maar krijgt ook een socialiserende functie en versterkt in sommige groepen het samenhorigheidsgevoel.

Materieel beheer
Infrastructuur

Een groep jongste kleuters is ondergebracht in een klas die over weinig bewegingsruimte voor deze jonge kinderen beschikt. Deze infrastructuur belemmert meerdere aspecten van de klaswerking in een dergelijke leeftijdsgroep zoals het ontdekkend en explorerend spelen en leren. Op momenten dat sommige kleuteronderwijzers een grote klasgroep bij zich hebben, is de infrastructuur niet toereikend om elk kind voldoende speel- en bewegingsmogelijkheden te bezorgen. De beperkte ruimte in meerdere groepen verhindert soms de uitbouw van meer spelhoeken.

Evaluatie
Evaluatiepraktijk
Evenwichtig en representatief
Kindvolgsysteem
Gericht op bijsturing

De leerkrachten houden naar eigen inzicht allerlei observatiegegevens bij over de kleuters. Zij hanteren de geplande doelen, die het uitgangspunt vormen voor de activiteiten in de themaplanning, nog niet als basis om te observeren en te evalueren. De leerkrachten kiezen deze doelen voornamelijk als uitgangspunt voor het onderwijsaanbod maar ze gaan nog niet na of de kleuters de vooropgestelde effecten behalen. Het kindvolgsysteem beperkt zich voor Nederlands en wiskundige initiatie tot enkele algemene items. De evaluatiepraktijk is nog weinig evenwichtig en representatief voor de vooropgestelde doelen.

Binnen het kindvolgsysteem ontbreekt het aan doelgerichte en leeftijdsgebonden criteria om de verworven wiskundige en talige competenties van de kleuters breed in beeld te brengen. Naast de eigen observaties vullen de leerkrachten bij de oudste kleuters de beeldvorming aan met relevante informatie uit een schoolrijpheidstest die de initiële reken- en taalvaardigheden bij de kleuters meet. De leerkrachten houden de observatie – en analyseresultaten bij in een digitaal kinddossier en dit vormt de basis voor overlegmomenten. Het benutten van deze gegevens om op groeps- en schoolniveau de kwaliteit van het onderwijsaanbod doelgericht bij te sturen, is nog geen verworvenheid.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De kleuterafdeling heeft nog in te beperkte mate structuren, afspraken en procedures om een betrouwbaar en breed beeld te krijgen over de talige en wiskundige ontwikkeling van de kleuters. De leerkrachten beschikken over te weinig mogelijkheden om vanuit het kindvolgsysteem diepere probleemanalyses uit te voeren en valide uitspraken over de kinderen te doen.

De kleuteronderwijzers en de zorgleerkracht spelen doorgaans 'kort op de bal' en voorkomen zo soms preventief ontwikkelingsmoeilijkheden. Zij proberen voornamelijk via een stimulerende begeleidingsstijl momentane hulpverlening te bieden. Er zijn indien nodig acties voor bepaalde groepjes kinderen, onder andere in zogenaamde 'taalgroepjes' onder de leiding van de zorgleerkracht. Indien wenselijk ondersteunt de samenwerking met externe partners de realisatie van initiatieven voor de verhoogde zorg. Er zijn informele en formele overlegmomenten die de leerbegeleiding ondersteunen. Momenteel resulteren deze echter nog niet in de uitbouw van handelingsgerichte trajecten en interventies. Een planmatige en systematische begeleiding van kleuters met een specifieke zorgvraag of die anderstalig zijn, heeft nog groeikansen. Ook voor kinderen met bijzondere (taal)noden is er nog te weinig een procesmatige ondersteuning gebaseerd op een wederzijdse wisselwerking en afstemming tussen interne ondersteuners en de klasleerkracht.

**Professionalisering
Deskundigheidsbevordering**
Nascholingen

Krachtig taalvaardigheidsonderwijs was nog maar weinig een onderwerp van professionalisering van het team. Het team heeft de laatste jaren weinig systematisch en diepgaand gereflecteerd over de taalontwikkeling bij kleuters. Dat blijkt uit de minimale aandacht voor woordenschatontwikkeling, de talige verrijking van speelleerhoeken en uit het gebrek aan een doordachte en systematische omgang met kinderen die minder talig of anderstalig zijn. Er is ook nood aan deskundigheidsbevordering om de verschillende deelleerplannen Nederlands beter te leren kennen.

3.1.1.4 Lager onderwijs: Nederlands

Voldoet

De lagere afdeling bereikt de eindtermen voor het leergebied Nederlands in voldoende mate. Het onderwijsaanbod is evenwichtig, continu en gradueel opgebouwd. Er zijn voldoende leermiddelen. De evaluatiepraktijk is evenwichtig en representatief.

**Curriculum
Onderwijsaanbod**
*Referentiekader
Planning
Evenwichtig en volledig
Samenhang
Brede harmonische vorming
Actief leren*

De onderwijzers gebruiken bij de uitwerking van het onderwijsaanbod vrij consequent een onderwijsleerpakket afgestemd op de verschillende deelleerplannen. Daarnaast hanteren ze een aanvullend spellingspakket. Het eerste leerjaar heeft een specifieke methode voor het aanvankelijk lezen. De planningen bevatten een zinvol activiteiten aanbod op basis van jaar- en themaplanningen uit het onderwijsleerpakket. De onderwijzers volgen het planningsvoorstel van het onderwijsleerpakket. De onderwijzers streven door het gebruik van het onderwijsleerpakket naar een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod voor alle domeinen van het leergebied. De domeinen spreken en luisteren komen zowel in cursorische als geïntegreerde activiteiten aan bod. Het gebruik van actieve werkvormen in de lessen Nederlands biedt de leerlingen gelegenheden tot functionele mondelinge communicatie. Het creatief schrijven leert de leerlingen omgaan met verschillende teksttypes. Er zijn schrijftaken op verschillende verwerkingsniveaus. Er is op afdelingsniveau ook oog voor een goede handschriftontwikkeling. Taalstrategieën komen uitdrukkelijk in het didactisch proces naar voor. Luister-, spreek-, lees- en schrijfstrategieën bieden tijdens taaltaken houvast aan de leerlingen. De leerkrachten besteden een relatief aandeel van de onderwijstijd aan spelling. Taalbeschouwing en ook de interculturele gerichtheid, waarbij kinderen op een positieve manier kennismaken met talige en culturele diversiteit, komen voldoende aan bod. Het technisch en begrijpend lezen krijgen, zowel in de klasgroepen als door het

gebruik van gerichte oefenvormen, vooral in de onderbouw van de lagere afdeling aandacht. In de bovenbouw is er minder aandacht voor gerichte leesondersteuning bij kinderen die daar nog nood aan hebben. Acties gericht op leesplezier en boekenpromotie komen voor. Het boekenaanbod voldoet. Er zijn leesboekjes aansluitend bij het onderwijsleerpakket of de onderwijzers vullen het aanbod aan met ontleende boeken. Het uitnodigende karakter van de klasbibliotheek verschilt naargelang de klas.

Door het gebruik van het onderwijsleerpakket vertoont het onderwijsaanbod de nodige verticale samenhang.

De leerkrachten steunen op de didactische suggesties en methodieken uit het onderwijsleerpakket om in een brede en harmonische taalontwikkeling te voorzien.

De leerlingen krijgen in de meeste klassen kansen om tijdens betekenisvolle activiteiten actief en constructief met taal aan de slag te gaan. Actieve werkvormen scheppen extra mogelijkheden om de mondelinge en schriftelijke taalvaardigheid in motiverende contexten te bevorderen.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De lagere afdeling beschikt over voldoende hedendaagse leermiddelen om de leerplandoelen te bereiken. Oudere leerlingen leren gebruik maken van passende informatiebronnen zoals woordenboeken of de computer. Het doelgerichte gebruik van referentiekaders, algoritmes en heuristieken aan de klaswanden is leerkrachtafhankelijk. Positief is dat de meeste onderwijzers geregeld gebruik maken van didactische kaders die focussen op de verwerving van taalstrategieën. Het gebruik van de ict-infrastructuur bij taaltaken verschilt van klas tot klas. Voor kinderen met leermoeilijkheden dient specifieke software als compenserend hulpmiddel.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

De onderwijzers stemmen de evaluaties voor de verschillende leerplandomeinen voldoende op de leerplandoelen af. Hiervoor hanteren zij onder meer de toetsen uit het onderwijsleerpakket. Bij de opmaak van eigen toetsen geven de leerinhouden uit dit pakket ook de richting aan. Voor het domein spreken hanteren ze een criteriumlijst die zich richt op enkele spreekattitudes, spreektechniek en communicatieve vaardigheden. Er is nog niet nagegaan in hoeverre deze waardevolle individuele voorbeelden kunnen leiden tot een graduele aanpak op afdelingsniveau. Het team maakt op het einde van het basisonderwijs gebruik van externe evaluatiemiddelen om de eigen resultaten te beoordelen met behulp van relevante referentiegroepen. Binnen het leerlingvolgsysteem geven genormeerde toetsen voor technisch lezen en spelling een betrouwbaar beeld over het bereikte niveau. Bij aanvang van het eerste leerjaar gebruiken de leerkrachten een screeningsinstrument dat de schoolse taalvaardigheid meet.

De afname van (genormeerde) toetsen levert heel wat objectieve informatie over de vorderingen van de leerlingen en over de effecten van het onderwijs. De analyse van deze toetsen draagt nog niet ten volle bij tot de structurele organisatie van de leerbegeleiding of aanpassingen in het onderwijsaanbod. De foutenanalyses van het leerlingvolgsysteem wenden de onderwijzers zelden aan om de knelpunten tot op vraagniveau na te gaan en bij te sturen. Soms stellen zij zich weinig vragen bij beperkte evoluties op leerlingenniveau.

Het team analyseert en bespreekt de resultaten van de koepeleigen proeven voor Nederlands met de bedoeling een beeld te krijgen van de eigen onderwijskwaliteit. Het prioriteitenplan toont aan dat het team zich daarin met de hulp van de pedagogische begeleiding nog verder wil bekwamen. Sommige onderwijzers geven bij nazicht van werkboeken en schriften te beperkt feedback die de kinderen toelaat om uit de eigen fouten te leren of zichzelf bij te sturen.

Begeleiding	De beeldvorming voor Nederlands focust sterk op de technische vaardigheden
Leerbegeleiding	lezen en spelling. Bij aanvang van het schooljaar biedt het digitale
<i>Beeldvorming</i>	leerlingendossier in enige mate zicht op de beginsituatie van de leerlingen.
<i>Zorg</i>	Wanneer kinderen op sommige genormeerde tests minder scoren, biedt een individuele analyse in sommige gevallen zicht op het soort fouten. De onderwijzers analyseren op de eigen toetsen niet systematisch de fouten van de leerlingen. De mate waarin de onderwijzers of de zorgleerkracht voldoende zicht hebben op de zorgvraag van de leerlingen is daardoor wisselend. Het schoolteam wendt de aanvullende lestijden toegekend volgens de leerlingenkenmerken aan om klasgroepen op te splitsen. De onderwijzers staan daardoor in hoofdzaak in voor de eerstelijnszorg. Ze maken daarvoor onder meer gebruik van de differentiatie-, remediërings- en verrijkingsmogelijkheden die de onderwijsleerpakketten voorzien of zorgen voor andere ondersteunende maatregelen. Er zijn vormen van verlengde instructie. In sommige klassen is er hoeken- of contractwerk in functie van differentiatie. Er is nog te weinig een wisselwerking tussen de onderwijzers en de zorgcoördinator om de aanpak op langere termijn van leerlingen met een problematische uitval planmatig uit te tekenen en uit te voeren. De consequente opvolging van de resultaten voor technisch lezen resulteert nog zelden in een specifieke remediëringsmethodiek op basis van een grondige probleemanalyse. De leesbegeleiding biedt vooral meer leesansen. Ze focust nog te weinig op een efficiënte leesinstructie om voldoende opbrengstgericht te werken en ook oudere kinderen met leesuitval een aanvaardbaar leesniveau te laten behalen. Positief zijn de sticordi-maatregelen en de aangepaste evaluaties voor kinderen met leer- of ontwikkelingsstoornissen. De leerbegeleiding van het beperkt aantal anderstalige leerlingen gebeurt nog te weinig op basis van vooropgestelde doelstellingen op het vlak van taalverwerving. Het schoolteam stelt zich open om voor bepaalde kinderen passende externe ondersteuning te zoeken en die in de school toe te laten.

Professionalisering	Het vernieuwde leerplan taalbeschouwing, strategieën en interculturele
Deskundigheidsbevordering	gerichtheid kwam tijdens vormingsmomenten aan bod.
<i>Nascholingen</i>	

3.1.1.5 Lager onderwijs: muzische vorming

Voldoet

De lagere afdeling realiseert de eindtermen voor het leergebied muzische vorming in voldoende mate. Er is op afdelingsniveau een sterke en richtinggevende systematiek om deze eindtermen continu en gradueel te realiseren. Het onderwijsaanbod is evenwichtig en volledig. Er zijn voldoende leermiddelen. De evaluatiepraktijk is evenwichtig en representatief voor de vooropgestelde doelen.

Curriculum	Het team hanteert een leerlijn muzische opvoeding van de eigen
Onderwijsaanbod	onderwijskoepel en een muzisch concept uit een naslagwerk voor muzische
<i>Referentiekader</i>	vorming als referentiekaders om de verschillende deelleerplannen te realiseren.
<i>Planning</i>	De onderwijzers hanteren deze referentiekaders als ordeningskader om
<i>Evenwichtig en volledig</i>	doelgericht muzische lessen en activiteiten te plannen. Op lesfiches kiezen zij
<i>Samenhang</i>	voor alle domeinen leerplandoelen die ze in concrete lesdoelen vertalen. Om een
<i>Brede harmonische vorming</i>	effectief en creatief muzisch proces op te zetten, stellen zij telkens doelen en
<i>Actief leren</i>	activiteiten voor beschouwen en voor creëren voorop. Daarbij is er evenwichtig oog voor zowel het proces als het product. Het gehanteerde concept heeft aandacht voor een vaste lesopbouw. Het onderwijsaanbod ontstaat zo vanuit een gerichte doelenselectie en is in hoge mate leerplangericht en evenwichtig. Het team heeft een duidelijke en gezamenlijk gedragen visie op het leergebied en realiseert de uitgangspunten die in de eindtermen en het leerplan vervat zitten.

Voor de concrete uitwerking vinden de leraren inspiratie in actuele bronnenmaterialen, het internet en de eigen ervaring.

De onderwijzers wenden de leerlijn ook aan om het evenwicht en de volledigheid van het onderwijsaanbod te bewaken. In de lagere afdeling voorziet die leerlijn een doelenpakket voor het tweede tot het vierde leerjaar en voor het vijfde en zesde leerjaar. De doelen voor het eerste leerjaar sluiten aan bij de leerlijn van de kleuterafdeling. De onderwijzers maken onderling nog afspraken om alle doelen gericht te kunnen bereiken en hebben zo zicht op de totaliteit van de na te streven leerplandoelen. Ook de jaarplannen met leerinhouden voor alle domeinen van muzische vorming wijzen op de realisatie van een evenwichtig en volledig onderwijsaanbod. Het domein media komt in heel wat lessen sterk geïntegreerd aan bod.

De leerlijn en het muzische concept zorgen voor verticale samenhang in de doelenkeuze en in het onderwijsaanbod. Dit aanbod is continu en gradueel opgebouwd. Sommige muzische activiteiten tonen een geïntegreerde aanpak van verschillende muzische domeinen. Er is ook occasioneel aandacht voor horizontale samenhang met andere leergebieden.

De onderwijzers voorzien een onderwijsaanbod dat gericht is op een brede en harmonische vorming. Elke klas proeft van het beschikbare culturele aanbod uit de stad of de ruimere omgeving. Zo maken leerlingen tijdens hun schoolloopbaan kennis met vormen van kunst- en cultuureducatie.

Tijdens de muzische activiteiten krijgen de leerlingen de kans om te exploreren en te experimenteren met materialen, bewegingen, muziek, media en woord. De onderwijzers hanteren voor elk muzisch domein bouwstenen die de kinderen bij het beschouwen en het creëren leren hanteren om te reflecteren tijdens en na het muzische proces. Zo reiken zij de leerlingen criteria aan die het muzisch bezigzijn kunnen verrijken en sturen. De kinderen ontwikkelen zo een relevante taal om over muzische processen en producten te kunnen communiceren. Dit alles brengt hen tot vormen van actief leren met kansen tot beschouwen en creëren.

Materieel beheer

Uitrusting

Leermiddelen

De materiële uitrusting voor de verschillende domeinen voldoet om de eindtermen te kunnen bereiken en het leerplan te realiseren. Digitale media laten toe om kennis te maken met verschillende muzische uitings- en kunstvormen of om te genieten van kunstzinnige expressies. Meerdere leerkrachten maken er gebruik van om over kunst te communiceren of om de kinderen vanuit levensechte kunstuitingen te leren beschouwen.

Evaluatie

Evaluatiepraktijk

Evenwichtig en representatief

Leerlingvolgsysteem

Gericht op bijsturing

Alle onderwijzers leveren inspanningen om de verschillende domeinen van het leergebied evenwichtig en doelgericht te evalueren. Door de introductie van een evaluatiemethodiek op het niveau van de lagere afdeling, stemmen zij in groeiende mate de evaluaties af op de vooropgestelde doelen. Na één of meer lessen evalueren zij zowel het muzische proces als het product. De kinderen leren daarbij ook de aangeleerde muzische bouwstenen als evaluatiecriteria gebruiken. Zo beoordelen zij elkaars en het eigen werk in een passende muzische taal. De onderwijzers houden de evaluatieroosters bij om in zekere mate zicht te hebben op de muzische vorderingen van de kinderen. Zij sturen het onderwijsaanbod doelgericht bij op basis van de doelenbewaking die ze in de leerlijn uitvoeren.

Evaluatie

Rapporteringspraktijk

Evenwichtig en volledig

De rapportering gebeurt met een globale puntenscore. Ze geeft nog geen evenwichtig beeld van de muzische ontwikkeling van de leerlingen. Er is nog maar weinig informatie over de effecten van de vooropgestelde leerplandoelen in te vinden.

Begeleiding
Leerbegeleiding
Beeldvorming
Zorg

De evaluatiepraktijk voor muzische vorming geeft de onderwijzers in zekere mate een beeld op de muzische evolutie en de talentontwikkeling van de leerlingen. De onderwijzers respecteren de ontwikkelingsstadia uit de leerlijn en zorgen voor open en krachtige leeromgevingen waarin ze leerlingen uitnodigen om hun mogelijkheden inzake zelfexpressie te verkennen. Ze zorgen voor een onderwijsaanbod dat aansluit op datgene waar kinderen aan toe zijn. Ze slagen erin om een muzisch klimaat te creëren waarbinnen kinderen heel betrokken bezig zijn. Ze zorgen daarbij voor een veilig klasklimaat zodat de leerlingen zich ongeremd muzisch durven te uiten en hun muzische talenten leren ontdekken. Zo krijgen ook kinderen die het cognitief moeilijk hebben de gelegenheid om andere facetten van hun persoonlijkheid te tonen en daarvoor waardering te ontvangen.

Professionalisering
Deskundigheidsbevordering
Nascholingen
Interne expertise

Het schoolbeleid levert waardevolle inspanningen om via teamgerichte nascholingen de muzische kennis, vaardigheden en inzichten van de onderwijzers te verhogen. Tijdens overleg- en nascholingsmomenten maakte het leerkrachtenteam ook kennis met het vernieuwde leerplan media. Enkele leerkrachten verhogen hun deskundigheid verder via individuele nascholingen. De beleidsondersteuner neemt op afdelingsniveau een voortrekkersrol op voor de ontwikkeling van het muzische concept. Ze volgde daartoe gerichte nascholing. Tijdens overlegmomenten introduceert zij geleidelijk alle elementen van deze systematiek. Zij deelt haar opgebouwde expertise in sterke mate met het team. Op schoolniveau ondersteunt een muzische werkgroep de introductie van onderwijsvernieuwingen binnen muzische vorming. Deze vormen van deskundigheidsbevordering ondersteunen in hoge mate de realisatie van de verschillende deelleerplannen voor muzische vorming.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

Binnen de scholengemeenschap Arkorum is de organisatie van het welzijnsbeleid voorbeeldig. De structuur van de preventiedienst is doorzichtig en hiërarchisch heel functioneel opgebouwd. De school gaat op systematische wijze de situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles en risicoanalyses uitvoert en laat uitvoeren. Hierdoor kent ze de mogelijke tekorten en is ze waakzaam voor ongunstige veranderingen of probleemsituaties in de onderwijsomgeving.

De instelling geeft in voldoende mate gevolg aan de opmerkingen in de analyses van deskundigen. De knelpunten qua bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne die de inspectie vaststelt, zijn meestal gekend en opgenomen in de plannen die de beheersing ervan regelen. De interne dienst kan aan de hand van verschillende gedetailleerde (meerjaren)plannen aantonen dat de school voldoende proactief en preventief handelt, waarbij ook toekomstgericht financiële middelen worden verzameld.

De onderwijsinspectie stelde tijdens de doorlichting een aantal inbreuken vast inzake de bewoonbaarheid en veiligheid. Niet alle lokalen waar kleuters zijn ondergebracht voldoen aan de minimale beschikbare vloeroppervlakte per leerling. In sommige lokalen zijn niet alle ICT-snoeren veilig verankerd. De instelling evalueert de evacuatieoefeningen maar stuurt in te beperkte mate bij indien nodig. De bestelformulieren worden niet mee ondertekend door de preventieadviseur. De procedure inzake de bestelformulieren bevindt zich in de fase van implementatie. Hetzelfde geldt voor de indienststellingsverslagen voor elk toestel.

De onderwijsinspectie stelt tijdens de doorlichting vast dat de toiletten niet voldoen aan de huidige reglementering. Er zijn onvoldoende toiletten voor de meisjes. In één sanitaire installatie zijn geen voorzieningen om de handen te wassen. In 'het Vikinghuis' staan de toiletten rechtstreeks in verbinding

met de eetzaal. De wijze waarop het team omgaat met leerlingen die meehelpen in de eetzaal en hen voorziet van beschermkledij is een voorbeeld van goede praktijk. De inrichting van het verzorgingslokaal berust niet op advies van de preventieadviseur-arbeidsgeneesheer en het comité.

De onderwijsinspectie stelde tijdens de doorlichting een aantal inbreuken vast inzake de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. Enkele bemerkingen kregen waar mogelijk onmiddellijke opvolging en werden op het ogenblik van de doorlichting al opgelost of de opvolging ervan was expliciet gepland. Het beleid spant zich in om de tekorten op te sporen en weg te werken. De onderwijsinspectie houdt op deze school sterk rekening met de contextuele situatie, de geplande bouwwerken en de voorbeeldige aanpak van het beleid. Dit leidt ertoe dat de negatief beoordeelde onderzoeksvragen worden gedelibereerd. Bovendien leveren die items geen acuut gevaar voor leerlingen en personeelsleden. De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleid om de noodzakelijk weg te werken opmerkingen oordeelkundig op te volgen.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (decreet bao - art. 62,6°)	ja
Neemt de school de reglementering inzake vakantieperioden en de aanwending van de onderwijstijd, zoals bedoeld in artikel 50 in acht? (decreet bao - art. 62,8°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding waarin de vereiste bepalingen zijn opgenomen? (decreet bao - art. 62,10°)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 37)	ja
• geldelijke en niet-geldelijke ondersteuning die niet afkomstig is van de Vlaamse gemeenschap en de rechtspersonen die ervan afhangen	ja
• de bijdrageregeling	ja
• de engagementsverklaring tussen de school en de ouders waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen over het oudercontact, voldoende aanwezigheid, vormen van individuele leerlingenbegeleiding en het positieve engagement ten aanzien van de onderwijstaal	ja
• het recht op inzage door de ouders en hun recht op toelichting bij de gegevens die op de leerling betrekking hebben, waaronder de evaluatiegegevens die worden verzameld door de school	ja
• informatie over extra-murosactiviteiten	ja
• de afspraken in verband met het rookverbod	ja
• het reglement inzake tucht en schending van de leefregels van de leerlingen, met inbegrip van een preventieve schorsing, een tijdelijke uitsluiting of een definitieve uitsluiting en inzake de beroepsprocedure, inbegrepen het hanteren van redelijke en haalbare termijnen	ja
• de procedures volgens welke getuigschriften worden toegekend, met inbegrip van de beroepsprocedure	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de afspraken in verband met onderwijs aan huis	ja
• richtlijnen inzake afwezigheden en te laat komen	ja
• afspraken in verband met huiswerk, agenda's, leerlingenevaluatie en rapporten	ja
• de wijze waarop de leerlingenraad, de schoolraad en de ouderraad in voorkomend geval wordt samengesteld	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (decreet bao - art. 37)	ja
Is er een schoolwerkplan waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (decreet bao - art. 47)	neen
• de omschrijving van het pedagogisch project zijnde het geheel van fundamentele uitgangspunten dat het schoolbestuur voor de school vastlegt	ja
• de organisatie van de school en voornamelijk de indeling in leerlingengroepen	ja
• de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert	neen
• de voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn, inclusief de werkvormen met andere scholen van gewoon/buitengewoon onderwijs	ja
• de wijze waarop de school via haar zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid werkt aan de optimale leer- en ontwikkelingskansen van al haar leerlingen	ja
Bezorgt de school de verplichte informatie aan de ouders correct bij de eerste inschrijving? (decreet bao - art. 28)	ja
Voert de school een zorg- en gelijke onderwijskansenbeleid met het oog op de optimale leer- en ontwikkelingskansen van alle leerlingen? (decreet bao - art. 153 septies)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van een getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Bewaart de school de bepaalde lijsten, notulen en dossiers met betrekking tot het getuigschrift? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school de voorgeschreven procedure die leidt tot het afleveren van attesten aan leerlingen die geen getuigschriften krijgen? (decreet bao - art. 53-57 en BVR van 24-11-1998)	ja
Respecteert de school het recht op 28 lestijden per week? (decreet bao - art. 48)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Deskundigheidsbevordering

- Doelgerichtheid** Het schoolteam heeft een gezamenlijk gedragen visie op het proces van de deskundigheidsbevordering. Deze visie bepaalt dat het lerarenteam op het einde van elk schooljaar een prioriteitenplan opstelt voor het nieuwe werkjaar. Directie en team kiezen ervoor om het nascholingsplan zoveel mogelijk te laten aansluiten bij dit prioriteitenplan. Daarbij opteert het team vooral voor teamgerichte nascholing die de deskundigheid voor nieuwe prioriteiten kan verhogen. Leerkrachten die deel uitmaken van een kernteam om een prioriteit binnen de school uit te werken en vorm te geven, volgen bij voorkeur het jaar voordien individuele nascholing voor die gekozen prioriteit. Het team bepaalt ook al prioriteiten op middellange termijn in een beleidsplan. Vanuit individuele behoeften kunnen leerkrachten ook individuele nascholing volgen. Het geregelde formele en informele overleg zijn ook gelegenheden waarop teamleden interne deskundigheid met elkaar delen. In het operationeel plan vertaalt de school haar visie voor sommige prioriteiten naar concrete doelen en koppelt daar concrete acties aan. Dit is onder meer het geval voor de onderwijsvernieuwingen binnen muzische vorming. Voor de prioriteit evalueren worden de doelen nog in mindere mate concreet en duidelijk haalbaar geformuleerd.
- Ondersteuning** De schoolleiding reikt structuren aan om het proces te ondersteunen. Ze verstrekt informatie in de personeelsvergaderingen. In die vergaderingen introduceert zij, de beleidsondersteuner of een werkgroep ook frequent pedagogisch-didactische onderwerpen of vernieuwingen. Ze doet geregeld een beroep op de pedagogische begeleiding. In de lerarenstudio liggen brochures van nascholingsorganisaties ter inzage. Leerkrachten kunnen ook tijdens de schooluren nascholing volgen omdat er dan korte vervanging voorzien is. Onderwijskundige tijdschriften en naslagwerken zijn op school aanwezig maar worden voor de leerkrachten niet steeds gebruiksklaar aangeboden. Soms komen artikels tijdens personeelsvergaderingen aan bod. De scholengemeenschap biedt ook geregeld navorming aan. Wie een nascholing volgt, geeft tijdens overlegmomenten of een personeelsvergadering de informatie aan collega's door. De evaluaties van gevolgde nascholingen zijn via het extranet van de school raadpleegbaar. Het team benut in de lagere afdeling de aanwezige interne deskundigheid. In de kleuterafdeling zijn er daarvoor nog groeikansen. De schoolcultuur is voldoende open en veilig om noodzakelijke vernieuwingen op te nemen. Ze ondersteunt de uitbouw van de deskundigheidsbevordering.
- Doeltreffendheid** Het schoolteam gebruikt individuele evaluaties van gevolgde nascholingen om de mogelijkheden tot praktijkvernieuwing te beoordelen. Op schoolniveau gaan de teamleden de effectiviteit van het gevoerde professionaliseringsbeleid nog maar beperkt na. Het team staat nog maar in beperkte mate stil bij de vraag of dit beleid een blijvend effect heeft. Toch bewijst het team in het traject voor onder meer muzische vorming dat het vernieuwingen doelgericht en planmatig kan uitwerken. In de kleuterafdeling ontwikkelen sommige teamleden nog te beperkt een kritisch zelfreflecterend vermogen om noodzakelijke vernieuwingen op het spoor te komen. Voor dit laatste aspect is een meer leerplangerichte werking een illustratie.

Het schoolteam nam de aanbevelingen uit de vorige schooldoorlichting op om de onderwijskwaliteit verder te verhogen. Ook de pedagogische begeleiding speelt een rol in onderwijsvernieuwingen.

Ontwikkeling De schoolleiding is er zich van bewust dat de deskundigheidsbevordering een belangrijke factor is voor de onderwijskundige ontwikkeling van de school. Samen met de beleidsondersteuner volgde zij nascholing om een professionaliseringsbeleid op te zetten. De eerste resultaten in beleids- en prioriteitenplannen, de gerichte keuze van nascholingen of interne vormingsmomenten en de kansen tot multiplicatie van gevolgde vormingen zijn veelbelovend. De bereidheid om samen te groeien en in te staan voor de verdere schoolontwikkeling is bij de teamleden aanwezig.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid Het schoolteam heeft nog geen globale en richtinggevende visie op een brede en evenwichtige evaluatie van de kinderen. Er is ook nog geen specifieke visie op de evaluatie van elk leergebied en voor de leergebiedoverschrijdende eindtermen. Het schoolwerkplan bevat een visietekst voor de evaluatiepraktijk die dit schooljaar ontwikkeld is. Die praktijk is momenteel een schoolprioriteit. Het uiteindelijke doel focust meer op het product ervan, namelijk de aanpassing van de rapporteringspraktijk. Dit komt tot uiting in de visietekst die eerder de gewenste rapporterings- dan de evaluatiepraktijk beschrijft. Voor sommige leergebieden, onder meer muzische vorming en sociale vaardigheden zijn wel al duidelijke realisaties aanwezig voor een vernieuwende en leerplangerichte evaluatiepraktijk. Dit kan een hefboom zijn om de brede evaluatie doorheen de school verder uit te bouwen. In de kleuterafdeling geeft het evaluatiesysteem nog weinig een transparant en breed beeld van de nagestreefde doelen. De school motiveert aspecten van de visie ten opzichte van ouders, onder meer in de schoolbrochure en als voorwoord bij de rapporten. Het schoolteam vertaalt de visie op evalueren nog maar weinig in concrete en haalbare doelen, gekoppeld aan concrete acties. Het stelt nog geen criteria voorop om te bepalen wanneer die acties geslaagd zijn.

Ondersteuning De schoolleiding reikt structuren aan om de evaluatiepraktijk te ondersteunen. Zo zijn er op schoolniveau mogelijkheden tot formeel overleg over de evaluaties. Er zijn, met uitzondering van het leergebied muzische vorming en voor sociale vaardigheden, weinig afspraken en richtlijnen die de inhoudelijke evaluatiepraktijk sturen. Deze richtlijnen handelen meestal over vormelijke aspecten met het oog op de rapportering of de invulling van observaties en volgsystemen. De evaluatiepraktijk in de kleuterafdeling krijgt vorm en inhoud door veelvuldige losse en gerichte observaties bij activiteiten, door screenings in functie van het kindvolgsysteem en door een schoolrijpheidstest bij de oudste kleuters. Deze gegevens vormen in enige mate de basis om de kleuters in hun ontwikkelingsproces te ondersteunen. In de lagere afdeling gebruiken de klasleerkrachten voor sommige leergebieden hoofdzakelijk de toetsen van de onderwijsleerpakketten. Soms stellen ze ook zelf toetsen samen of passen de methodetoetsen aan. Systematische aandacht voor de afstemming van de evaluaties op de aangebrachte leerinhouden is daarbij een bekommernis. Indien nodig voorzien de onderwijzers in gedifferentieerde evaluaties voor leerlingen met individuele trajecten. Het schoolteam analyseert in beide niveaus de toetsen nog te weinig efficiënt om individuele of groepen kinderen gericht te

kunnen ondersteunen. Een aantal genormeerde tests dragen nog te beperkt bij tot begeleiding van leerlingen in hun ontwikkelingstraject. Deze vormen van hulpverlening gebeuren nog maar weinig planmatig en handelingsgericht. Op het einde van het basisonderwijs neemt het zesde leerjaar deel aan externe proeven van het eigen onderwijsnet. Er zijn ook al waardevolle mogelijkheden tot proces- en productevaluatie met en door leerlingen.

De open schoolcultuur ondersteunt de vlotte interne uitwisseling van evaluatiegegevens.

- Doeltreffendheid** Het schoolteam wendt dit schooljaar de prioriteit evalueren aan om de evaluatiepraktijk in vraag te stellen. Voor muzische vorming resulteert dit al in een vernieuwde aanpak. Door momenten van reflectie op de evaluaties hebben de leerkrachten al in zekere mate zicht op de sterktes en zwaktes van hun totale evaluatiepraktijk. Het evaluatiebeleid vertoont voor sommige aspecten nog groeikansen om de onderwijskwaliteit op schoolniveau systematisch te evalueren en bij te sturen. De deelname aan de eindtoetsen van het eigen onderwijsnet vormt voor de school een kans om de resultaten te vergelijken met een referentiegroep.
- Ontwikkeling** Het schoolteam staat voor sommige leergebieden en andere onderwijskundige aspecten nog aan het begin van een ontwikkelingsproces om de evaluatiepraktijk af te stemmen op de maatschappelijke verwachtingen die in de ontwikkelingsdoelen, eindtermen en leerplannen vervat zitten. Het schoolteam toont de nodige bereidheid om zich te blijven ontwikkelen en om vernieuwingen geleidelijk aan te introduceren. Meerdere teamleden staan stil bij de eigen onderwijspraktijk. Er zijn ook vanuit het schoolbeleid indicaties dat leerkrachten meer en meer aangemaand worden om na te denken over de eigen aanpak en de effectiviteit van hun klas- en evaluatiepraktijk. De genomen initiatieven, onder meer voor muzische vorming en sociale vaardigheden, vormen een goede basis om valide evaluaties te ontwikkelen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

- Leiderschap** De directeur neemt op schoolniveau het organisatorisch en pedagogisch leiderschap in handen. Luisterbereidheid en participatie zijn opvallende kenmerken in haar leiderschap. De beleidsondersteuner staat haar in die taak bij. Zij levert onder meer bij de introductie en uitwerking van onderwijsvernieuwingen in de lagere afdeling waardevol conceptueel werk. Dit participatief en gedeeld schoolleiderschap geeft richting en bewaakt de uitgezette koers. De directeur doet dit onder meer door informele en formele klasbezoeken en functioneringsgesprekken. In de kleuterafdeling is dit nog volop in ontwikkeling. Daardoor is de impact van het schoolbeleid er nog minder sterk aanwezig. De leerkrachten nemen verantwoordelijkheid op in werkgroepen die deeltaken van het organisatorisch en onderwijskundig beleid opnemen. Ook de vele informele contacten tussen de leerkrachten ondersteunen al voor sommige aspecten de gezamenlijke doelgerichtheid. De directeur en de beleidsondersteuner volgen relevante nascholingen om zich in hun ambt te bekwamen.
- Visieontwikkeling** Het pedagogisch project is onder meer geïnspireerd op de visie van de eigen koepel en anderzijds schoolspecifiek. De vertaling ervan in prioriteiten is deels te vinden in het beleidsplan dat fungeert als prioriteitenplan op korte en middellange termijn. Operationele plannen vertalen het beleidsplan in meer concrete doelen. Dit gebeurde al voor de prioriteit muzische vorming. Het schoolwerkplan bevat ook meer specifieke visieteksten, bijvoorbeeld voor de uitwerking van het zorgbeleid. Voor bepaalde aspecten van de schoolwerking ontbreekt het nog aan visievorming om de gezamenlijke doelgerichtheid te verhogen, onder andere voor de evaluatiepraktijk op schoolniveau en het woordenschatbeleid in de kleuterafdeling. Dankzij de schoolspecifieke naamgeving met bijhorend logo weet het team zich te positioneren ten aanzien van de lokale gemeenschap.
- Besluitvorming** De maandelijkse personeelsvergadering is het belangrijkste forum voor de besluitvorming. De kleuter- en lagere afdeling vergaderen occasioneel afzonderlijk indien een specifiek thema dit vereist. Er komen zowel pedagogisch-didactische als organisatorische agendapunten aan bod. De werkgroepen helpen de schoolwerking aansturen. Dit alles toont duidelijk aan dat het schoolleiderschap een participatieve besluitvorming nastreeft. Er zijn een overkoepelende schoolraad en een ouderraad actief op de school. Er is geen leerlingenraad, maar de afname van tevredenheidsenquêtes bij de leerlingen leert het schoolbeleid veel over wat er bij de kinderen leeft. Dit toont ook een hoofdzakelijk algemene tevredenheid bij hen aan. De externe communicatie verloopt via diverse kanalen vlot. De school levert inspanningen om alle ouders te bereiken.
- Kwaliteitszorg** Het schoolteam heeft nog geen globale visie op de interne kwaliteitszorg. Het ontwikkelt wel al in enige mate initiatieven om de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren. Het gezamenlijke operationeel plan is kwaliteitsvol en concreet uitgewerkt. Op schoolniveau worden de resultaten op externe toetsen al geanalyseerd. Het team wil zich daar nog verder in bekwamen. De school verzamelt zoveel mogelijk resultaten van leerlingen uit het eerste jaar van het vervolgonderwijs en bespreekt ze. Het schoolbeleid peilt naar de tevredenheid van de leerlingen, leerkrachten en de ouders en stuurt indien nodig zaken bij. Deze onderzoeken tonen de tevredenheid van alle schoolparticipanten aan.

Systematische interne kwaliteitszorg kent nog groeikansen.

- GOK- en zorgbeleid** Het schoolteam baseert zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid op de analyse van data die de meest relevante noden van leerlingen(groepen) in kaart brengt. De school heeft zicht op het aantal leerlingen dat vanuit het eerste leerjaar doorstroomt tot het zesde leerjaar zonder leerachterstand op te lopen. Het schoolteam heeft in zekere mate een visie over de wijze waarop het zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid vorm wil geven. Het team organiseert de acties beperkt vanuit operationele doelen. De schoolorganisatie zorgt er in zekere mate voor dat het team de vooropgestelde doelen binnen het zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid bereikt. Het team zorgt voor de nodige acties maar dit gebeurt nog weinig vanuit vooropgestelde doelen. Het schoolteam heeft in beperkte mate zicht op de effecten van zijn zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid. Het schoolteam heeft in zijn professionaliseringsbeleid aandacht voor de deskundigheidsbevordering van de meeste teamleden met het oog op het schooleigen zorg- en gelijkeonderwijskansenbeleid.
- Inbreuken op de regelgeving** Het schoolwerkplan moet aangevuld worden met de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert. (Decreet BaO art. 47)

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers voorzien in een thematisch onderwijsaanbod met oog voor horizontale samenhang tussen de leergebieden.
- Het leergebied wiskundige initiatie krijgt in de kleuterafdeling een brede invulling.
- De onderwijzers voorzien een evenwichtig onderwijsaanbod gericht op de eindtermen Nederlands.
- De onderwijzers hanteren een kwaliteitsvolle, evenwichtige en leerplangerichte aanpak voor muzische vorming.
- De onderwijzers bieden de leerlingen mogelijkheden tot actief leren binnen Nederlands en muzische vorming.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- Het schoolbeleid levert inspanningen om het proces van de deskundigheidsbevordering gestructureerd uit te werken.
- De aanwending van de aanwezige interne deskundigheid verhoogt de kwaliteit voor de uitbouw van het leergebied muzische vorming in de lagere afdeling.
- De onderwijzers creëren mogelijkheden tot proces- en productevaluatie voor de leerlingen.

Wat betreft het algemeen beleid

- De directeur streeft naar een democratisch en participatief leiderschap.
- Er is een transparante prioriteitenplanning op korte en langere termijn.
- De directeur creëert een breed draagvlak bij de implementatie van onderwijsvernieuwingen.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuteronderwijzers kunnen de planmatige en graduele opbouw van de begrips- en woordenschatverwerving in alle klassen geïntegreerd nastreven.
- De kleuteronderwijzers kunnen een meer krachtige talige speelleeromgeving uitbouwen met meer kansen tot actief leren.
- De kleuteronderwijzers kunnen hun evaluatiepraktijk voor Nederlands en wiskundige initiatie meer evenwichtig en representatief op de vooropgestelde doelen afstemmen.
- De leerbegeleiding kan in beide afdelingen meer doordacht, systematisch en geïntegreerd afgestemd worden op de mogelijkheden en specifieke noden van de kinderen.
- Het team uit de lagere afdeling kan de leesondersteuning optimaliseren zodat alle leerlingen een aanvaardbaar leesniveau halen en/of blijvend progressie maken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De kleuteronderwijzers kunnen zich professionaliseren om meer krachtig taalvaardigheidsonderwijs aan te bieden.
- Het schoolteam kan de evaluatiepraktijk voor alle leergebieden en de leergebiedoverschrijdende thema's verder optimaliseren om de onderwijskwaliteit op schoolniveau systematisch te beoordelen, te borgen en bij te sturen.

Wat betreft het algemeen beleid

- Het schoolbeleid kan voor de kleuterafdeling bindende afspraken ontwikkelen en deze gericht opvolgen om de doelgerichte werking in alle klassen te optimaliseren.
- Het schoolteam kan verder initiatieven nemen om op gestructureerde wijze de eigen kwaliteit te bewaken en te verbeteren.

6.3 Wat moet de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De kleuterafdeling moet de ontwikkelingsdoelen voor Nederlands nastreven door een leerplangericht onderwijsaanbod uit te bouwen dat volledig, evenwichtig en gradueel opgebouwd is.

Wat betreft de regelgeving

- Het schoolwerkplan moet aangevuld worden met de wijze waarop de school het leerproces van de leerlingen beoordeelt en daarover rapporteert. (Decreet BaO art. 47)

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

BEPERKT GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'**
 - * voor het **kleuteronderwijs** omwille van het niet voldoen aan de onderwijsdoelstellingen voor Nederlands.

Om deze tekorten op te volgen voert de onderwijsinspectie vanaf **04-06-2018** opnieuw een controle uit.

Door artikel 215 van het decreet van 8 mei 2009 betreffende de kwaliteit van onderwijs (zoals gewijzigd bij decreet van 23-03-2018), wijzigt vanaf 1 september 2018 het advies "beperkt gunstig" in een "**gunstig advies**".

Dit betekent dat de erkenning van de instelling of van structuuronderdelen voortgezet wordt.

GUNSTIG

- voor de **erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen'** voor het **lager onderwijs**.
- voor de **erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'**.
- voor de **overige erkenningsvoorwaarden**.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Geert ALLEMAN de inspecteur-verslaggever	Lieve LEMA de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	